

JOHN DAVID NIELSEN

“HUSKONSERT”

Gjennom en årrekke har billedkunstneren John David Nielsen (f. 1938) malt interiør med mennesker og flygel. Utgangspunktet for motivet var et besøk hos venner i Wiesbaden, hvor det ble sunget og spilt på et flygel. Nielsen nedtegnet denne hendelsen i form av en skisse i Wiesbaden i 1984, og motivet har siden den gang blitt utdypet og videreført i både pastell og maleri.

Hovedmotivet kan deles inn i to grupper; I den første finner vi en stående kvinne lent mot et flygel, ofte syngende, mens en mer anonym skikkelse spiller på instrumentet. I den andre gruppen er det nettopp beskrevne rommet skjøvet i bakgrunnen og sees gjennom døren fra et nytt rom. I dette nye rommet er det flere figurer. Tilhørerne kan synes som publikum av en minikonsert med sanger og pianist i naboværelset. Disse tilhørerne gir imidlertid et tvetydig uttrykk. De fleste er vendt frontalt mot oss, og vi iakttas av stirrende blikk - til og med av kjæledyrene. Følelsen av å være inntrenger i andres privatsfære er påtrengende. Figurenes bevegelse er frosset, som om de er blitt forstyrret et øyeblikk, men vil gjenoppta private sysler med en gang vi, betrakteren av bildet, forlater dem. Bildene handler imidlertid like mye om formale aspekt. Skisseaktige, vibrerende penselstrøk gir arbeidene en urolig karakter. I tillegg benyttes primært vertikale strøk, noe som gir bildene et underlig, nesten maniert preg og medvirker til at figurene er unormalt langstrukne. Det tilstrebet skisseaktige gjør seg også gjeldende ved fargebruken. Fargene er lagvis påført, smurt tynt på og er flere steder nærmest transparente. Uttynnede farger renner nedover og blander seg med andre farger. Opptegninger av kullstift ligger som et nettverk under fargene og gjør at vi kan følge kunstnerens arbeidsprosess. Fargevalget er hovedsakelig konsentrert i finstemte pastelltoner, med innslag av noen sterkere farger.

Flygel og menneskefigurer, primært kvinner, er plassert i forhold til interiørens store fargeflater i gulv og vegger. Rommene er imidlertid ikke logisk bygget opp. Ulik perspektivbruk i samme bilde forstyrrer en "riktig" romfølelse, og de vertikale lange strøkene på gulvflaten gjør at det synes som om figurene står på usikker grunn. Fargefeltene flater ut komposisjonen og understreker bildets endimensjonalitet i stedet for illusjon av rom. Hadde det ikke vært for åpninger som utsyn til nye værelser og utsikt gjennom vinduer som ofte gir dramatiske perspektiv innover, ville komposisjonen nærmest holdt flaten.

Imidlertid er det noe underlig med interiørens illusjonistiske åpninger. En kan aldri si sikkert hva som er speil, bilder eller vinduer ut mot en verden utenfor. Det kan være bilder i bildene, eller sagt på en annen måte; forskjellige typer virkeligheter. Likeledes kan en ta feil av hva som er skulpturer og hva som er menneskeskikkelser. Skulpturene medvirker dermed til at rommene synes mer befolket enn de er. Kunstneren leker med våre forventninger om kunst og virkelighet.

Bildene med huskonsertmotiv kan i første omgang virke enkle i sine tilsynelatende lett forståelige motiv, men gjennom de urolige penselstrøkene, den særegne fargebruken og de tvetydige befolkede rommene formidler kunstneren en spesiell stemning av underliggende uro - en uro en ikke umiddelbart kan gripe eller språkliggjøre.

John David Nielsen har flere typer motivkretser. I den senere tiden har kunstneren konsentrert seg om et bestemt sted i Oslo, nemlig Drammensveien 102 B. På lik linje med "Huskonsertbildene" undersøker Nielsen muligheter ved et og samme hovedmotiv og lager varisjoner i en serie over dette.